

Nærings- og fiskeridepartementet
Kopi: Energidepartementet
Oversendt elektronisk

Vår dato 12.06.2024
Deres dato: 01.05.2024
Vår referanse ØSG/NAa
Deres referanse 24/3191-1

Svar på høring - Forslag til endringer i allmenngjøringsloven og sektorlovgivning med hensyn til skipsfart

Fornybar Norge viser til høring av endringer i allmenngjøringsloven og sektorlovgivning med hensyn til skipsfart. Som organisasjon arbeider Fornybar Norge for at Norge hurtigst mulig skal bli et nullutslippssamfunn med vekst og verdiskaping basert på fornybar energi, elektrifisering og annen utslippsfri energibruk. Vi organiserer hele fornybarnæringen i Norge, herunder et flertall av havvindaktørene på det norske markedet. Dette inkluderer bl.a. nasjonale og internasjonale utbyggere av havvind, og nær alle konsortier som har engasjert seg i de første konsesjonsrundene for havvind, i tillegg til leverandører samt finans- og rådgivningsinstitusjoner på havvindfeltet.

Fornybar Norge har ikke stått på listen over høringsinstanser. Vi benytter likevel anledningen til å levere høringsuttalelse. Forslaget som er på høring inneholder forslag til endring i havenergilova som er et sentralt rammevilkår for havvindnæringen.

Forslaget vil også kunne ha betydelige virkninger for maritime tjenester knyttet til bygging, installasjon samt drift- og vedlikehold av havvindparker.

Fornybar Norge mener det er av stor betydning å ha et høyt sikkerhetsnivå samt rettferdige og anstendige lønnsvilkår i havvindnæringen. Havvind er en av de viktigste omstillingsmulighetene for petromaritim sektor, og vi er opptatt av at det skal skapes attraktive arbeidsplasser innen havvindnæringen generelt, og den delen av næringen som involverer skipsfart spesielt.

Departementet foreslår endringer i allmenngjøringsloven slik at det ved forskrift og vedtak i tariffnemnda kan innføres krav om norsk lønnsnivå for utenlandske skip i norsk farvann og på norsk sokkel. Endringer i allmenngjøringsloven er ment å muliggjøre dette og man ser for seg å komme tilbake med en felles forskrift for de havbaserte næringene.

For havenergilova er det foreslått en forskriftshjemmel for å "sørge for at ansatte på skip som leverer maritime tjenester til utnytting av fornybare energiresursar til havs skal ha lønnsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av landsomfattende tariffavtaler for skipsfart".

Fornybar Norge legger i utgangspunktet til grunn at forslaget ikke vil gjelde ansatte som benytter seg av maritime tjenester for å utføre installasjons- og vedlikeholdsoppdrag for havvindvirksomhet, da disse ikke er arbeidstakere i maritim virksomhet. Dette er et av flere punkter der lovforslaget bør bli klarere.

Lønns- og arbeidsvilkår for disse arbeidstakerne er ennå ikke avklart, ettersom Havtilsynets utkast til HMS-forskrift er satt på vent og LO og NHO ennå ikke har avklart hvilke deler av organisasjonene den nye havvindnæringen tilhører.

Generelt hersker det usikkerhet om hvilke tariffes som vil gjøres gjeldende for ulike deler av havvindnæringen. Dette er et av flere forhold som, basert på omtalen i høringsnotatet, tilsynelatende ikke er tilstrekkelig utredet eller vurdert.

Fornybar Norge vil advare mot å allmenngjøre norske lønnsvilkår for utenlandsk skipsfart som benyttes til transport, overnatting/bopel og andre arbeidsoperasjoner, da dette kan redusere verdiskapingen i en næring som så langt har marginal lønnsomhet. Å innføre et slikt generelt krav kan ha uheldige virkninger for utbygging og drift av havvind, og også skade eller redusere muligheten til å skape arbeidsplasser knyttet til havvind i norsk skipsfart.

Forslaget er etter vårt syn ikke tilstrekkelig utredet. Den fremtidige havvindvirksomheten i Norge utgjør fortsatt et relativt umodent marked. Særlig gjelder dette lytende havvind, og det er etter vårt syn for prematurt å avgjøre lønnsvilkår for sentrale aktører innen denne næringen uten å ha en mer helhetlig tilnærming basert på en samfunnsmessig sentral tematikk rundt fremtidens energiforsyning og grønn omstilling.

Utbygging og drift av havvind vil ofte innebære komplekse marine operasjoner som involverer mange typer skip. Norge har identifisert flere områder som befinner seg langt fra land og nær andre markeder som aktuelle for utbygging. Rundt Nordsjøen er det sannsynlig at skip og havner i flere land vil involveres. Man kan se for seg at et skip på en seilas server vindparker i flere jurisdiksjoner. I høringsnotatet påpekes det at: «Skip som brukes til utbygging av havvind er stort sett internasjonale og ikke bygget for spesielle anlegg.» (s. 17).

Skipsfart knyttet til havvind vil sannsynligvis utgjøre en fundamentalt sett *internasjonal* virksomhet. En norsk særregulering som skissert i forslaget vil kunne gjøre det svært krevende å bygge og drifte havvind på en

Fornybar
Norge

effektiv måte. Dette vil ikke bare kunne ramme konkurransekraften til havvindnæringen, det kan også begrense muligheten for ansatte i maritim sektor til å få arbeidsmuligheter innen havvind.

Regjeringen har, som det fremgår av omtalen i høringsnotatet, store ambisjoner for havvind. Det pågår viktige prosesser med den første store utbyggingen på Sørlege Nordsjø II, utlysning av Utsira Nord og ikke minst den omfattende utlysningen som er varslet i 2025.

Det er viktig at det ikke innføres bestemmelser man ikke overskuer konsekvensene av og som kan skape regulatorisk usikkerhet i en allerede krevende markedssituasjon.

Vi vil derfor advare mot å innføre en slik forskriftshjemmel nå, i det minste inntil virkninger for havvindnæringen og regjeringens havvindsatsning er utredet forsvarlig.

Vi er tilgjengelige for spørsmål og utdypinger, og takker for anledningen til å komme med innspill.

(Sign.)

Nina Riveisrød Aalborg

Direktør arbeidsliv

(Sign.)

Øistein Schmidt Galaaen

Direktør produksjon og bærekraft